

سوال نمبر 1

دکھو ان دریاؤں کو اور وال کرو؟

1- لغات

دکھو ان دریاؤں کو اور پنی پدی لغات
دی عکاسی کردا ہے اسے اس دے مصنف
ناول نگار ما ادیب و فلسفہ نگار تھیں اونیال نے
ناول وچ لیرنگ پایا ایں۔ یہ نیک ناول دا مطلب
ایں اے کہ مختلف جویاں وچ لکھتے آئییاں ہوں
جیسا کہ مکالمہ نگاری، پلاٹ، منظر نگاری
فلسفہ جیسا کہ وغیرہ ناول ہر فن ناول نگار
سے نکالے جیسے کہ مطلب ناول "کے سبب
کہ پنی ہی لغات میں اس کا آغاز سنو لیرنگ
سے ہوا اور 1961 تک دیکھو دریا تک
پہنچا۔

2- نگاروں و لغات

افتقل اس رزہ دا 1937

یکم ستمبر 1937 امر لکھنؤ وچ ہندو
بود اونیال دا قانداں **پنڈت لکھنؤ** لکھنؤ
ہے فوکلور دی ڈگری حاصل آئی۔ سولت
شروع کر پئی اور بعد اسے علاوہ مستند

مصنف ڈاکٹر حسین شمس الدین اہل اوسناں
رسالی حیاتی بنیادی ادب لکھی کم کارکتیا و
2017ء وچ اسنے خالق حقیقی ہون و نام

3۔ دیوات دریا د اوروں

دیوات دریا دے 120 صفحے ہن

حیس وچ لکھیا کردا اسیاں کتے کتے ہن

اپنے پہلی واری 1961ء وچ لکھی تھی

واری اسیوریک ڈیولپمنٹ پراجیکٹ دے

دھیان وچ لکھی۔ اسیوریک ڈیولپمنٹ پراجیکٹ

دے کھرا جیوری اسلام وند کھانا دے نا اہل

4۔ دیوات دریا د شخصی بتی

جائزہ

دیوات دریا نافل وچ بنیاد دا

مادھل ویکھیا گیا۔ حیس کھتا سنگھ دی ادھی اپنے

دشمن دے صفے شمس الدین پیر دی اپنی

تسوالوں ماچھن دے ہن اتے ادھی ہندی

اپنی۔ شمس الدین پیر دی محبت دے پھول اڑھوں

داقتل کردینا اپنی قول **قصہ صاحب سیرا**

نال ملدا اپنی اوکھ ڈوکی لسی، اللہ کے دے

اولیٰ صاحب دے مایہ نے اچھے شمسہ راجہ
 اولیٰ صاحب کھر او ال ادی محبت اور انڈر لوڈ
 دینی ایل نے اچھے شمسہ سنگہ روپوری گردن
 وڈ دینا ایل

4- مکالمہ پانچ تالی

الیں روح اوینہ پنجاب

دی اینڈ دینیل دسی ایل جس روح ادو
 فاندانال دی کو شمشی دا ڈکرا ایل. الیں رو
 بیال انیل اوٹا دو سنی سی سے آک
 دو جے قول ایفسریالی اوی اینل جیندے
 سنان۔ نے ایل آک دو جے دے فون او
 تہی تے پنے کھر دے سنان۔ سرتا سندر دی
 دکھی ددیو اینے دشمس رو منڈے مل
 بیلا کردی ایل۔ فے شاہ حسین او
 عیلے داوی ڈکرا ایل۔

5- ناول دماحول

ناول روح اوڑ دھول ہلے دا
 مادول ایل۔ جیوں سیکھ مسلمان ہاتے بندو
 سنان۔ آک سنی آباریاں اوٹا کردے سنان۔

الہی و بیجا دوستی داماحول سے

۶۔ ناول دایا لڑا

ناول داماحول پنپاپ دی دھرتی

ثقافت نفل پیاں کتا گیا اپن۔ جیوں لوگ سلا

سال سنا ۵۰ سیریل میں دیہا سنا ڈال کر دیہا

تے روکتے تیرے نازی دامقابلہ گاگہ سواری

دامقابلہ گتے تیرے اسباب کا پاجنا سی

۷۔ مہا کرم نفا دی

ناول داماحول مہا کرم نفا دی

اپن بی الہی و بیجا لکری ڈال اپنی عمر دے حساب

نال مہا کرم بولد اپن جیوں لکری ناسگہ سندر

تے راجند سنگہ لاندھ لاف و شمشیر

مہا کرم شمشیر سنگہ تے راجو بیجا گت

وے مہا کرم شمشیر تے نلیر

۸۔ منظر نفا دی

الہی ناول و بیجا لڑے فولیورت

انداز نال منظر بلبل آکے گتے نلیر

جو پیا چس نال میندی ثقافت دایا

جلد اول

8- زندگی و فلسفہ

زادہ زندگی و فلسفہ، تجربات
و سوال اول **و جینا وولف** کہہ رہی ہیں کہ
زادہ ماحول دی و ماسی کہہ رہی ہیں کہ
بہتر و ماحول کہہ رہی ہیں جس وقت کہہ رہی
تھاقت نظر آندی ہیں۔
9- پنجاب دی ثقافت

پنجاب دی ثقافت کسی
ویلے اپنے عروج سے تھی تھی
آخری سہ ماہی لپی ہیں۔ پنجاب دی
ثقافت و تہذیب لوگ سارا سال مردہ و
انتظار کرو رہے ہیں تھی اس وقت
سزا دی و تہذیب مادی۔ زادہ و امین کہہ رہی
تھی کہ سبھی دی اور جینا وولف کہہ رہی
جینا وولف ہیں۔ مٹھرا پینا ویک و دی
نظر آندی ہیں

10- معاشرے و تہذیب

ماحول دی مٹھرا پینا ویک

صید، شیر، پینا، سیر و انزال دوستی
 کھنی نال گھروں کھانا شامل سیر و کھنی
 لؤل اذیب نال بولنا جیو پل و کول انزال ایک
 عیسائی لؤل اوئے کھو کھیا کھال کھنی
 کے لؤل نال لؤل۔ کھال لؤل کھنی کھال کھنی

اوسب و الشروی عکاسی

کھروے و سلب و الشروی
 جاننا سیر کے لؤل۔ کھال کھنی لؤل کھنی
 گردے کھال کھنی کھنی کھال کھنی
 لؤل کھنی لؤل کھنی کھنی کھال کھنی
 کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی
 کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی
 کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی

12- جیسب و الشروی

نال کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی
 کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی
 کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی
 کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی کھنی

اس کے علاوہ پھر یہاں اور وہاں عیال اور نیا نیا

13- رے مہینہ 2 اشرف

میں میں نے کہا کہ اس کے بعد

اس کے سامنے کھڑی سے بڑے اونٹوں

اور یہاں آگے آگے اولیٰ اور ان کے پاس میں پھر

کے اولیٰ ان کے ساتھ کہ لایا اس کے ساتھ اونٹوں

کہ اس کے ساتھ کھڑی اور ان کے پاس میں

میں میں نے کہا کہ اس کے ساتھ

14- حبیب دی عریانی

اس کے ساتھ عریانی کے ساتھ

پھر اس کے ساتھ اس کے ساتھ

کہ اس کے ساتھ اس کے ساتھ

میں میں نے کہا کہ اس کے ساتھ

پھر اس کے ساتھ اس کے ساتھ

کہ اس کے ساتھ اس کے ساتھ

فکری سے فسی جائزہ

1- لہجہاں کا استعمال

فعل و کلمات شمال از اسونیا
استعمال این بیویں گھوڑے ان کے
جیویں تیر و فعل کمان تیر
ہوے گا۔ ایل! مشیر میں ہے۔ ۱۲۰۱۲۰۱۲۰۱۲۰۱۲۰۱۲۰
جیویں اس کے لئے ہونے والے ہیں۔
۱۴۔ پنجابی زبان دا استعمال

سورہ ۱۲۰۱۲۰۱۲۰۱۲۰۱۲۰۱۲۰
اوپر ہاں ہے کہ اسونیا ما قول پلین کرد اسے
تسے ایلین و کمان پنجابی و اسونیا استعمال ایل
تسے پنجابی دا حق ادا کر دینا ایل
۱۳۔ اخلاق دا فلسفہ

گھادی دا کردا لکھتے ہوندا
مہونا جامید ایل و کمان پلین و کمان ایل
بقول صبر اللہ مہونا **کمان کمان ایل**
گھادی کمان ایل مہونا جامید ایل جیویں
۱۳۱۔ اخلاق و کمان اخلاق دا فلسفہ (۱) طلبہ
۱۳۲۔ مہونا ایل۔ اس کے لئے مہونا ایل
۱۳۳۔ دوست اصفاف کمان ایل (۱) زفا
۱۳۴۔ مہونا ایل

۱۶۔ طنز و تشبیہ

طنز و تشبیہ دابھی اثر ملدیا کہ
ماکان ماکان میں جینا لپیٹا لپیٹا کہ کڑواں
نوں کٹیاں پس تیر دلوں کو کیا ماسیاں
دی آگ آگ چپڑے انکوں چاندیاں پیش

۱۷۔ قصہ مرزا صاحب

قصہ مرزا صاحب و اثر ملدیا کہ
آگ کے بیٹے بیٹا لپٹا لپٹا سی تو اسی
ماکان ماکان میں تیر صاحب کھراں ادب
پیار و شکر کھراں چھٹی آگ تیر
سٹیمٹر تیر صاحب و ڈھک چھٹی

۱۸۔ مکتبہ گل

پس لپٹا لپٹا پنی پنی دکھتی آوی
عکاسی کر دیا کہ تیر پنی پنی لپٹا
عروہ ماہر سی تیر آگ اپنی آفری
ساقاں کے لپٹا لپٹا تیر آگ اساری
ثقافت و ادب کھینچا لپٹا لپٹا
گھوڑے پشیراں لپٹا لپٹا آگ تیر